

Samhällsförvaltningen
Plan- och Byggavdelningen

Boverket
remiss@boverket.se

Remissvar avseende: Boverkets förslag till föreskrifter om skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö samt om hushållning med vatten och avfall; med konsekvensutredning.

Sammanfattning

Härnösands kommun avstyrker remissförslaget.

Allmänna synpunkter

Sammanfattningsvis ser Härnösands kommun positivt på att nuvarande regelverk ges en ny, mer överskådlig, struktur och delas upp i egna föreskrifter för respektive avsnitt.

Att de allmänna råden, som fungerar som ett stöd vid tolkning av byggreglerna både för landets byggnadsnämnder och för enskilda byggherrar, utgår, kommer enligt vår uppfattning inte leda till mer enhetliga tolkningar av föreskrifterna. Vi upplever också att flera av föreskrifterna är så allmänt hållna att de därmed blir otydliga. Den troliga konsekvensen av det är att landets byggnadsnämnder, även fortsättningsvis, tolkar föreskrifterna på olika sätt.

Vad gäller nuvarande regelverk anser Härnösands kommun att det redan i BBR finns en flexibilitet inbyggd i själva regelverket med möjlighet till teknikberoende lösningar. Om problemet ligger i att regelverket feltolkats av landets byggnadsnämnder kanske lösningen snarare inbegriper en utbildningsinsats än en omarbetning av regelsystemet.

Vi anser också att Boverket behöver presentera en betydligt mer utförlig analys kring vad det nya regelsystemet förväntas få för effekter för landets byggnadsnämnder, byggherrar och entreprenörer. Enligt vår bedömning kommer, som en konsekvens av förslaget, kostnaderna att öka för att tillhandahålla verktyg i form av standarder, handböcker och branschöverenskommelser för att kunna tolka regelverket.

Härnösands kommun gör också bedömningen att förslaget kommer att gynna de stora aktörerna i samhällsbyggnadssektorn medan de mindre aktörerna och självbyggarna kommer att missgynnas genom ökade krav på kostnadsdrivande projektering samt brist på resurser för att kunna delta i kommande standardiseringsarbeten.

Det är också rimligt att anta att både handläggningstiderna och behovet av kompetens kommer att öka, särskilt för kommuner som inte har de resurser som krävs för att ha experter inom de olika egenskapskraven. Det gäller inte minst i de fall där inga etablerade lösningar eller standarder finns att använda som verifikation av funktionskraven uppfylls. Få, om ens några, byggnadsnämnder sitter på den kompetens som krävs för att avgöra om en innovativ teknisk lösning också kan antas uppfylla allmänt hållna funktionskrav.

Härnösands kommun önskar att Boverket tydliggör vilka utbildningsinsatser Boverket kommer att stå för och inom vilken tidsram dessa kommer att genomföras. Som förvaltningsmyndighet med ansvar för den byggda miljön bör det vara Boverket som avgör om en standard uppfyller lagkraven, inte en bransch, som i huvudsak drivs av ett vinstintresse. Vi önskar att Boverket samlar hänvisningar till de standarder, handböcker och branschöverenskommelser som krävs för att kunna tolka regelverket så att de är lättillgängliga för alla som berörs av dem samt kompletterar dessa med en tydlig vägledning. Verifikationsfrågan är en viktig del i bedömningen av hur regelverket uppfylls och att förstå hur man uppfyller ett funktionskrav i praktiken bör vara ett minimikrav.

Härnösands kommun delar inte Boverkets uppfattning att den nya regelmodellen inte påverkar kravnivåerna. Enligt vår bedömning så finns det kravnivåer som skärps/eller försvinner trots att Boverkets uttryckliga uppdrag inte varit att påverka kravnivåer.

Avslutningsvis ställer sig Härnösands kommun frågande till det stora antalet remisser Boverket valt att skicka ut under en relativt begränsad tidsperiod och under den tid på året när de flesta byggnadsnämnder har som högst arbetsbelastning samt semesterperioder. För att verkligen ha möjlighet att förbereda sig inför ett omarbetat regelsystem som, enligt vår bedömning, innebär omfattande förändringar för hur vi arbetar, hade Härnösands kommun önskat att Boverket portionerat ut remisserna så att det funnits mer tid att besvara dem.

1 kap. 3 § Mindre avvikelser

Möjlighet till mindre avvikelser från föreskrifterna är bra och viktigt för att göra föreskrifterna mer flexibla. Enligt konsekvensutredningen är det byggherren själv som ska avgöra om en mindre avvikelse från en föreskrift kan tillämpas. Därefter är det byggnadsnämndens uppgift att inför startbesked eller slutbesked bedöma om byggherren har tillämpat reglerna på ett korrekt sätt. Om byggnadsnämnden sedan inte anser att byggherren tillämpat föreskriften korrekt kan byggnadsnämnden i sista hand använda sig av tillsyn.

Härnösands kommun anser att förslaget är otydligt och bäddar för konflikter mellan byggherre och byggnadsnämnd eftersom det inte tydligt framgår på vem ansvaret vilar. Om byggnadsnämnden kan neka start- och slutbesked samt kan ingripa med tillsyn är det rimliga att det också tydligt framgår att det är byggnadsnämnden som avgör om en mindre avvikelse från en

föreskrift är möjlig. Ett läge där vi i efterhand måste använda oss av tillsyn på en nyligen uppförd byggnad ser vi varken som tids-, miljömässigt eller ekonomiskt försvarbart.

1 kap. 8§ Projektering

Att ytterligare öka mängden handlingar som ska fram inför ett bygglovsbeslut ser inte Härnösands kommun kommer att bidra till att förbättra den faktiska byggnaden. Det kommer snarare att uppfattas som ett hinder och ytterligare en kostnad för de mindre byggherrarna samt göra det ännu svårare för byggnadsnämnden att få in underlag av acceptabel kvalitet. I mindre kommuner som Härnösand saknas fortfarande konsulter som kan bistå mindre byggherrar i dessa ärenden, ansvaret för att förklara hur regeluppfyllnad ska gå till vilar istället på byggnadsnämnden som redan i nuläget ägnar en betydande del av sin tid åt rådgivning.

5 kap. Rumshöjd

Härnösands kommun ser negativt på att det i det nya författningsförslaget saknas ett kvantitativt minimikrav på rumshöjd för rum där människor vistas mer än tillfälligt eftersom ett understigande av kravet tydligt kopplats till ohälsa. Enligt Boverket är det inte fråga om en kravsänkning varför det inte, för tydlighetens skull, är rimligt att sifferkravet utgår.

6 kap. 2 § Operativ temperatur

Det kan vara positivt att en högsta temperatur sätts, framförallt för flerbostadshus. Som Härnösands kommun förstår paragrafen kommer detta att innebära att alla nybyggda bostäder kommer att måsta installera en kylanläggning för att klara kravet.

Eftersom begreppet vistelsezon försvinner är då tanken att en operativ temperatur på lägst 24 grader ska gälla i hela rummet så att det blir samma krav på termisk komfort vid fönster som mitt i rummet? Det framgår heller inte om kravet ska tillämpas i alla situationer, även vid extrem väderlek. Kravet är också en tydlig skärpning av nuvarande krav och kan antas få stora ekonomiska och miljömässiga konsekvenser om det genomförs.

Rekommendationer om utblick utgår

Härnösands kommun anser att det allmänna rådet om utblick bör lyftas till föreskriftsnivå i den nya regelmodellen. Om vistelserum i bostäder ändå inte kan antas uppfylla 3:9 PBF utan fönster och utblick förefaller det absurt att den nya regelmodellen inte preciserar det kravet. Vi vet redan att trångboddheten ökar i Sverige och vi vet också att det sker bland de ekonomiskt svagaste grupperna som är i störst behov av billiga bostäder. Den övergripande tolkningen av det nya regelverket är att det nu kommer vara möjligt att bygga bostäder med lägre standard än tidigare och att bostadsbyggandet, i ännu högre grad, kommer att öka boendesegregationen.

Enligt Boverket spenderar vi cirka 90% av vår tid inomhus och det är också känt vilken betydelse möjligheter till utblickar har för folkhälsan. Vi har också en befolkning som blir allt äldre med en generellt sett en sämre

rörelseförmåga. God tillgång till dagsljusexponering, fönster och utblickar är viktigt för denna grupp för att underlätta orientering inomhus, minska fallolyckor och förebygga depressiva besvär.

Lagstiftningen som rör boendestandard är till för att de som inte själva kan ställa krav på sin boendemiljö ändå ska garanteras en acceptabel miniminivå. Ambitionen att göra det möjligt att bygga sämre bostäder än tidigare generationer är beklämmande.

12 kap. 4-5 §§

Härnösands kommun anser att det är mycket positivt att de allmänna råden blir bindande föreskrifter vilket vi menar är en skärpning av kraven som kommer göra det lättare att värna kulturvärden i bygglovsärenden.

För Samhällsnämnden Härnösands kommun

Malin Sjöstrand
Plan- och Byggchef